

JAVNA OBJAVA BONITETNIH ZAHTJEVA ZA 2012. GODINU

1. UVOD

Odlukom o javnoj objavi bonitetnih zahtjeva kreditnih institucija (NN br. 1/2009; 75/2009; 2/2010, 118/2011) propisane su vrste i sadržaj informacija za potrebe javnog objavljivanja o izračunu stope adekvatnosti jamstvenog kapitala, izloženosti rizicima i sustavu upravljanja rizicima, te kriteriji i učestalost javnog objavljivanja. Kreditna institucija dužna je najmanje jedanput na godinu javno objaviti informacije propisane ovom Odlukom i to najkasnije u roku od pet mjeseci od isteka poslovne godine na koju se odnose.

Banka javno objavljuje opće informacije iz svog poslovanja prema odredbama Zakona o kreditnim institucijama i Odlukom o javnoj objavi bonitetnih zahtjeva kreditnih institucija, definiranom dinamikom i rokovima izvještavanja, te u skladu sa vlastitom Politikom javnog objavljivanja podataka.

U skladu s odredbama naprijed nabrojanih dokumenata je i ovo izvješće Partner banke d.d. Zagreb koje se objavljuje na službenim Internet stranicama Banke.

2. STRATEGIJE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Cilj Strategije upravljanja rizicima je određivanje namjere preuzimanja pojedinih rizika u svom poslovanju i određivanje prihvatljivih razina rizika. Strategija opisuje jasne linije ovlasti i odgovornosti upravljanja rizicima u Banci. Strategija upravljanja rizicima zasniva se na poslovnoj strategiji Banke i ciljevima koje postavljaju Uprava i Nadzorni odbor Banke kroz planirane poslovne rezultate i planirane povrate na dionički kapital. Banka Strategijom opisuje rizike koje preuzima u svom poslovanju i profil rizičnosti. Strategija upravljanja rizicima je aktivno razvijanje svijesti svih radnika Banke prema rizicima kojima su izloženi u svom poslovanju.

Osnova načela kojima se Banka vodi u upravljanju rizicima, koji prate planove i strategije za buduće poslovanje, a koji su implementirani u tekuće poslovanje su:

1. *Načelo sposobnosti preuzimanja rizika* – iz čega proizlazi da svako preuzimanje rizika mora biti u granicama sposobnosti Banke da ih preuzme, odnosno određeno visinom kapitala Banke za pokriće istih;
2. *Načelo cjelovitosti sustava upravljanja rizicima* – sustav je sveobuhvatan ako je obuhvatio sve rizike kojima je Banka u svom poslovanju izložena i sve organizacijske razine Banke;
3. *Načelo djelotvorne komunikacije i informiranja* – podrazumijeva da sve rukovodeće osobe moraju imati pristup svim informacijama bitnim za donošenje poslovnih odluka i odluka u svezi upravljanja rizicima, a kod radnika Banke podrazumijeva potrebnu razinu znanja kako bi identificirali pojedini rizik;
4. *Načelo razgraničenja ovlasti i poslova* - razgraničenje odgovornosti i zadataka;
5. *Načelo kvalificiranih radnika* – podrazumijeva da radnici posjeduju potrebne vještine, znanja i iskustvo kako bi stručno obavljali svoje poslovne zadaće.

Banka je za različite vrste rizika odredila apetit za rizikom propisujući odgovarajuće limite, pri čemu se ukupna sklonost preuzimanju rizika kvantitativno definira u odnosu na visinu minimalno prihvatljive adekvatnosti jamstvenog kapitala Banke.

Internim politikama i pravilnicima o upravljanju pojedinim vrstama rizika Banka je definirala sustav upravljanja rizicima, metodologiju utvrđivanja, mjerenja i procjenjivanja najznačajnijih rizika, te uloge i odgovornosti organizacijskih jedinica uključenih u proces upravljanja rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju. Banka redovito revidira postojeće interne akte kojima je regulirano upravljanje rizicima.

Proces upravljanja rizicima u Banci odvija se kroz redovite aktivnosti pravodobnog identificiranja, mjerenja, procjenjivanja, praćenja i izvještavanja o rizicima.

Metodologija upravljanja rizicima koja određuje načine i postupke upravljanja rizicima u Banci, kontinuirano utvrđivanje rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, kriteriji za odlučivanje, postupci za ovladavanje rizicima, te prikladno dokumentiranje sustava, uspostavljena je pojedinačnim internim aktima.

Banka je internim aktima uspostavila sustav praćenja i pravovremenog izvještavanja Uprave Banke, relevantnih razina i Odbora Banke o izloženostima rizicima.

Primjerenu organizacijsku strukturu Banka je uspostavila utvrđivanjem i jasnim razgraničenjem ovlasti i odgovornosti u upravljanju rizicima i kroz sustav unutarnjih kontrola.

Unutar organizacijske strukture, formiran je Sektor upravljanja i kontrole rizika s primarnom funkcijom upravljanja i kontrole rizika.

Sektor upravljanja i kontrole rizika funkcijski je odvojen od drugih organizacijskih dijelova i nije uključen u proces ugovaranja i/ili odobravanja transakcija. Obzirom na veličinu i opseg poslovanja Banke jedan član Uprave nadležan je za upravljanje rizicima, što je u skladu sa zakonskom regulativom.

Sektor za upravljanje i kontrolu rizika podijeljen je u tri Odjela. Sektorom rukovodi direktor Sektora, a svaki Odjel ima Voditelja. Unutar Sektora upravljanja i kontrole rizika Banka je osigurala obavljanje svih poslova zahtijevanih člankom 10. Odluke o sustavu unutarnjih kontrola (Narodne novine broj 01/09, 75/09 i 02/10).

Upravljanje rizicima u Banci regulirano je politikama, odnosno pravilnicima za koje Upravi Banke suglasnost daje Nadzorni odbor Banke.

Unutar Banke formiran je i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, koji se sastaje minimalno jednom tromjesečno, ima funkciju strateškog upravljanja aktivom i pasivom Banke, a naročito radi kontinuiranog nadzora nad upravljanjem i kontrolom kreditnih i ne kreditnih rizika, analizira strukturu bilančnih odnosa, rizike povezane sa upravljanjem aktivom i pasivom, daje smjernice i predlaže mjere za smanjenje izloženosti rizicima, te obavlja ostale aktivnosti definirane Poslovníkom Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

Banka u provođenju strategije upravljanja rizicima, pored praćenja i upravljanja rizicima na određenim razinama, razvija takvu organizacijsku kulturu i opću svjesnost svih radnika u Banci na svim organizacijskim razinama, a da bi se podigla svijest i znanje svih radnika Banke o rizicima koje preuzimaju u svakodnevnom poslovanju i kako bi se shvatila važnost upravljanja rizicima na svim razinama Banke.

Pored funkcije kontrole rizika, Banka je uspostavila i druge dvije kontrolne funkcije: funkciju praćenja usklađenosti Banke sa zakonskim propisima i funkciju unutarnje revizije. Funkcija unutarnje revizije ocjenjuje primjerenost uspostavljenog procesa upravljanja i kontrole rizika.

3. RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE

Rizik druge ugovorne strane je rizik gubitka koji proizlaze iz neispunjavanja obveza druge ugovorne strane.

Za kreditni rizik, rizik namire i rizik druge ugovorne strane, odnosno za izračun iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom, Banka koristi Standardizirani pristup mjerenja izloženosti kreditnom riziku. Kapitalni zahtjev za rizik druge ugovorne strane iznosi 12% ukupnih izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom, izračunatih korištenjem tehnikama smanjenja kreditnog rizika. Banka izdvaja kapitalne zahtjeve za rizik druge ugovorne strane s osnovu repo poslova. Banka nema pozicija ni u jednoj vrsti izvedenih financijskih instrumenta s koje osnove bi bila izložena riziku druge ugovorne strane. Banka repo poslove ugovara sa drugim kreditnim odnosno financijskim institucijama na kraća razdoblja. Banka na godišnjoj razini dodjeljuje limite izloženosti drugoj ugovornoj strani odnosno kreditnim institucijama. Limiti se prate na dnevnoj osnovi.

Obzirom na jednostavnost financijskih transakcija kod kojih se evidentira rizik druge ugovorne strane Banka nije propisala Politike koje se bave izloženošću općem i specifičnom korelacijskom riziku, te iz istih razloga nije razmatrala utjecaj pada kreditnog ratinga kreditne institucije na iznos instrumenta osiguranja zbog kojeg bi trebalo povećati iznos postojećeg instrumenta osiguranja.

U smislu raspoređivanja internog kapitala za rizik druge ugovorne strane Banka nije alocirala interni kapital obzirom na materijalnu neznačajnost ovog rizika.

Bruto pozitivna fer vrijednost ugovora, pozitivni učinci netiranja, netirana tekuća izloženost, iznosi instrumenata osiguranja i neto izloženost riziku druge ugovorne strane proizašla iz izvedenih financijskih instrumenata

Izloženost riziku druge ugovorne strane	Bruto pozitivna fer vrijednost ugovora	Pozitivni učinci netiranja	Netirana tekuća izloženost riziku druge ugovorne strane	Iznosi instrumenata osiguranja	Neto izloženost riziku druge ugovorne strane proizašla iz REPO ugovora
	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK
Ugovori koji se odnose na kamatnu stopu					
Ugovori koji se odnose na valute i zlato					
Ugovori koji se odnose na vlasničke instrumente					
Ugovori koji se odnose na robu					
Kreditne izvedenice					
REPO ugovori	23.000			26.074	3.074
UKUPNO	23.000			26.074	3.074

4. KREDITNI RIZIK I RAZRJEĐIVAČKI RIZIK

Kreditni rizik je rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema Banci. Kreditni rizik je opasnost da se uložena sredstva neće vratiti, da se neće vratiti u cijelosti, odnosno da se neće vratiti planiranom dinamikom. U okviru kreditnog rizika Banka promatra valutno-inducirani kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i rizik koncentracije, te za svaki posebno određuje pripadajuće interne kapitalne zahtjeve. Kreditni rizik je primarno i najznačajniji rizik u poslovanju Banke.

Kako bi preuzeti kreditni rizik koji proizlazi iz kreditnog poslovanja bio optimiziran, odnosno prihvatljiv i u skladu sa sklonošću Banke preuzimanju kreditnih rizika, uspostavljen je sustav upravljanja kreditnim rizikom, utvrđivanjem i definiranjem mjera upravljanja kreditnim rizikom kroz:

- a) uspostavu i izgradnju organizacijske strukture Banke na način da je funkcija ugovaranja razdvojena operativno i organizacijski od funkcije podrške i funkcije kontrole rizika,
- b) uspostavu jedinstvenog sustava za utvrđivanje kreditne sposobnosti korisnika kredita,
- c) uspostavu pravila i nadležnosti u procesu odobravanja plasmana,
- d) uspostavu sustava evidentiranja i praćenja instrumenata osiguranja,
- e) uspostavu sustava raspoređivanja aktivnih bilančnih i izvanbilančnih stavki u odgovarajuće rizične skupine za koje se formiraju adekvatne rezerve koje proizlaze iz kreditnog rizika,
- f) uspostavu sustava praćenja poslovanja dužnika i praćenje kvalitete i vrijednosti instrumenata osiguranja tijekom cijelog trajanja ugovornog odnosa s klijentom
- g) uspostava sustava ranog praćenja povećanog kreditnog rizika temeljem „znakova ranog upozorenja“.

Za upravljanje i kontrolu kreditnog rizika zadužen je Sektor upravljanja i kontrole rizika kroz:

1. Sudjelovanje u kreditnom procesu prilikom izrade analiza i davanja mišljenja o rizičnosti i ocjeni plasmana Banke u skladu s internim procedurama,
2. Praćenje povećanog kreditnog rizika u tijeku otplate plasmana i izvještavanje o istom u svrhu ranog otkrivanja povećanog kreditnog rizika,
3. Kontrolu kreditnih mapa u okviru svojih operativnih planova,
4. Praćenje kretanja vrijednosti kolaterala po plasmanima,
5. Izrada godišnjeg rejtinga za sve klijente Banke i nadležnost nad verifikacijom modela za procjenu,
6. Nadležnost za naplatu loših plasmana u suradnji sa Sektorom pravnih poslova,
7. Proces klasifikacije plasmana u skladu s odgovarajućim internim aktima Banke,
8. Redovito praćenje i procjenjivanje kreditnog rizika na nivou kreditnog portfelja Banke,
9. Uspostavu i praćenje limita koncentracije ukupnog portfelja Banke prema pojedinim gospodarskim sektorima,
10. Kontrolu velikih izloženosti i praćenje grupa povezanih osoba,
11. Izradu stres testova za kreditni rizik,
12. Upravljačko izvještavanje (praćenje distribucije plasmana po rizičnim skupinama, internim rejting klasama i sl.)

Odluke o odobrenju plasmana donose Ovlaštene osobe, Kreditni odbor Banke i Uprava Banke temeljem ovlasti propisanih internim aktima Banke, a koja pored visine plasmana uvažavaju i rizičnost klijenta. Za kreditni rizik sklonost preuzimanju rizika Banka definira u kategoriji djelomično i potpuno nenadoknadivih plasmana (B i C rizična skupina) u odnosu na ukupni iznos plasmana.

Mjerenje odnosno procjena izloženosti kreditnom riziku provodi se od strane Sektora upravljanja i kontrole rizika na način da se provodi analiza kreditnog portfelja koja obuhvaća analizu strukture i kvalitete cjelokupnog kreditnog portfelja Banke i provodi se tromjesečno, a po potrebi i češće. Analiza cjelokupnog kreditnog portfelja Banke i njegove kvalitete analizira se kroz praćenje kretanja udjela ukupnih kredita u ukupnoj imovini Banke, indikatora kvalitete kreditnog portfelja, analizu koncentracijskog rizika sadržanog u kreditnom portfelju, kao i ocjenu kretanja kvalitete kreditnog portfelja u budućnosti.

Koncentracijski rizik prati se na način da se promatra sektorska i geografska diverzifikacija portfelja Banke, te kretanje Velikih izloženosti Banke. Minimalno jednom godišnje provodi se stres test kreditnog rizika.

Kvaliteta kreditnog portfelja provodi se analizom i praćenjem temeljnih indikatora:

1. Udio ukupnih plasmana raspoređenih u rizične skupine B i C u odnosu na ukupni iznos plasmana,
2. Udio ispravaka vrijednosti i formiranih rezervi za problematične plasmane u odnosu na iznos plasmana raspoređenih u rizične skupine B i C,
3. Udio ispravaka vrijednosti i formiranih rezervi za problematične plasmane i izdvojene opće rezerve u odnosu na ukupan iznos plasmana,
4. Udio izdvojenih i općih rezervi uvećanih za vrijednosti prvorazrednih i primjerenih kolaterala po plasmanima u rizičnoj skupini B i C u odnosu na ukupan iznos plasmana raspoređenih u te skupine,
5. Pokrivenost ukupnih plasmana instrumentima osiguranja koja uzima u odnos vrijednost prvorazrednih i primjerenih instrumenata osiguranja i ukupnog iznosa plasmana,
6. Kretanje promjene rizikom ponderirane aktive i ukupne aktive.

Obzirom da je Banka uspostavila i sustav procjene godišnjeg rejtinga klijenata, praćenje kvalitete kreditnog portfelja prati se i kroz kretanje distribucije klijenata po rejting klasama i rasporedu kreditnog portfelja Banke po rejting klasama klijenata, ali i prema kvaliteti kolaterala.

Analiza cjelokupnog portfelja podrazumijeva i analizu urednosti u podmirivanju obveza u Banci i pregled blokada računa pravnih osoba koje se prate na dnevnoj osnovi.

Primarna kontrola kreditnog rizika neovisna su mišljenja Sektora upravljanja i kontrole rizika na pojedinačne kreditne zahtjeve i proizvode Banke u fazi odobravanja plasmana. Kod odobravanja plasmana Sektor upravljanja i kontrole rizika provodi postupak utvrđivanja godišnjeg rejtinga klijenta, postupak procjene kreditne sposobnosti klijenta, ocjenu primjerenosti kolaterala, postupak ocjene plasmana s mišljenjem o prihvatljivosti plasmana.

U cilju ovladavanja kreditnim rizikom dodatno je uspostavljena kontrola kroz sustav indikatora ranog upozorenja kako bi se na vrijeme otkrili elementi povećanog kreditnog rizika. Cilj je, kroz pravovremenu identifikaciju potencijalno rizičnih klijenata (W klijenti) temeljem „znakova ranog upozorenja“, poduzimanje pravovremenih akcija i radnji kako bi se smanjili potencijalni dodatni troškovi za Banku temeljem ispravaka vrijednosti po takvim klijentima i plasmanima, a istovremeno spriječilo pogoršanje kvalitete kreditnog portfelja Banke.

Temeljem rezultata dobivenih analizom cjelokupnog kreditnog portfelja Banke, Sektor upravljanja i kontrole rizika radi izvještaj za Upravu Banke i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, te predlaže odgovarajuće mjere za pravovremeno smanjenje kreditnog rizika na prihvatljivu razinu definiranu Strategijom upravljanja rizicima ili Kreditnom politikom Banke ako postoje uočena odstupanja. Za sve iznimke od propisanih uvjeta odobravanja plasmana potrebna je suglasnost Uprave Banke. Za odobrenje izloženosti iznad određenog iznosa utvrđenog Statutom Banke potrebna je suglasnost Nadzornog odbora Banke.

Banka odobrava plasmane na temelju ocjene kreditne sposobnosti klijenta i prihvatljivosti instrumenata osiguranja.

Tijekom korištenja i otplate plasmana Banka prati poslovanje klijenta, urednost u podmirivanju obveza prema Banci i ostalim vjerovnicima, te kakvoću, odnosno eventualnu promjenu vrijednosti i utrživosti instrumenata osiguranja. Internim aktima Banke određeni su i konverzijski faktori za pojedinu vrstu kolaterala kojim se konvertira tržišna vrijednost istog kako bi se došlo do vrijednosti koju Banka priznaje u svrhu određivanja pokrivenosti plasmana.

Kod odobrenih namjenskih plasmana Banka prati namjensko korištenje plasiranih sredstava.

4.1. UTVRĐIVANJE ISPRAVAKA VRIJEDNOSTI I REZERVIRANJA

U svrhu procjenjivanja kreditnog rizika i s njime povezanim očekivanim gubicima, uspostavljen je proces klasifikacije plasmana u skupine prema nadoknadivosti. Proces se temelji na kvantitativnim i kvalitativnim kriterijima uzimajući u obzir karakteristike plasmana, dužnika i kreditne zaštite.

Temeljem klasifikacije plasmana i procjene očekivanih gubitaka, provode se ispravci vrijednosti za bilančne stavke i rezerviranja za rizične vanbilančne stavke sukladno Međunarodnim računovodstvenim standardima odnosno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja te relevantnim odlukama Hrvatske narodne banke.

Banka tijekom cijelog razdoblja trajanja ugovornog odnosa procjenjuje kvalitetu plasmana i tromjesečno provodi klasifikaciju plasmana u odgovarajuće rizične skupine na temelju sljedećih kriterija:

1. kreditne sposobnosti dužnika,
2. urednosti dužnika u podmirivanju obveza prema Banci i drugim vjerovnicima,
3. kvalitete instrumenata osiguranja potraživanja.

Banka pri klasifikaciji plasmana uzima u obzir sva tri navedena kriterija.

Iznimno od gore navedenog pravila Banka klasifikaciju, odnosno procjenu kvalitete plasmana može zasnivati samo na jednom ili dva kriterija za:

1. Plasmane koji čine portfelj malih kredita koji nisu osigurani adekvatnim instrumentima osiguranja,
2. Plasmane pri čijem odobravanju ključni kriterij nije bila kreditna sposobnost zajmoprimca nego kvaliteta i vrijednost instrumenta osiguranja.

Ovisno o mogućnostima naplate, odnosno o očekivanim budućim novčanim tokovima svi plasmani dijele se u tri kategorije, bez obzira na to da li se radi o pojedinačno značajnim izloženostima ili portfelju malih kredita.

Kategorije rizičnosti su:

1. Rizična skupina A – plasmani za koje nisu identificirani dokazi o umanju njihove vrijednosti na pojedinačnoj osnovi,
2. Rizična skupina B (B1, B2, B3) – plasmani za koje su identificirani dokazi o djelomičnom umanju njihove vrijednosti, odnosno djelomično nadoknadivi plasmani,
3. Rizična skupina C – plasmani za koje su identificirani dokazi o umanju vrijednosti u visini njihove nominalne knjigovodstvene vrijednosti, odnosno potpuno nenadoknadivi plasmani.

Tijekom trajanja ugovornog odnosa Banka kvartalno procjenjuje kvalitetu plasmana koji su na početku ugovornog odnosa klasificirani u rizičnu skupinu A, što je dodatno propisano internim aktom Banke. U navedene plasmane uključuju se sve aktivne bilančne stavke temeljem kojih je Banka izložena kreditnom riziku, osim financijske imovine razvrstane u kategorije financijske imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka i financijske imovine raspoložive za prodaju.

Ako se ponovnom procjenom utvrdi da budući novčani tokovi neće biti dostatni za podmirenje ugovorenog iznosa pojedinih plasmana, bez obzira na to čine li ti plasmani sastavni dio pojedinačno značajne izloženosti ili pripadaju portfelju malih kredita, Banka će te plasmane klasificirati u kategoriju djelomično nadoknadivih ili potpuno nenadoknadivih plasmana (u rizičnu skupinu B-1 ili u lošiju skupinu) i formirati odgovarajuće iznose ispravaka vrijednosti odnosno rezervacija.

Iznos gubitka za koji se provodi umanjenje vrijednosti originalno odobrenog plasmana (rezervacija) raspoređenog u rizičnu skupinu B utvrđuje se kao razlika između bruto iznosa kredita ili izvanbilančne stavke i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova po tom plasmanu.

Banka plasmane iz rizične skupine A klasificira u lošiju rizičnu skupinu na temelju visine utvrđenog gubitka, i to:

1. u rizičnu skupinu B-1 (plasmani za koje utvrđeni gubitak ne prelazi 30% nominalnoga knjigovodstvenog iznosa pojedinog plasmana),
2. u rizičnu skupinu B-2 (plasmani za koje utvrđeni gubitak iznosi više od 30% do 70% nominalnoga knjigovodstvenog iznosa pojedinog plasmana) i
3. u rizičnu skupinu B-3 (plasmani za koje utvrđeni gubitak iznosi više od 70% a manje od 100% nominalnoga knjigovodstvenog iznosa pojedinog plasmana).
4. u rizičnu skupinu C (sadašnja vrijednost potraživanja rizične skupine C jednaka nuli, te da gubitak odnosno ispravak vrijednosti po tim plasmanima iznosi 100% njihove nominalne knjigovodstvene vrijednosti).

Ukoliko se ispravci vrijednosti utvrđuju isključivo na temelju dana kašnjenja ispravci vrijednosti formiraju se na slijedeći način:

- a) rizična skupina B-1 u iznosu od 20% ako dužnik kasni s podmirivanjem obveza dulje od 90 do 180 dana,
- b) rizična skupina B-2 u iznosu 50% ako dužnik kasni s podmirivanjem obveza dulje od 180 do 270 dana,
- c) rizična skupina B-3 u iznosu 80% ako dužnik kasni s podmirivanjem obveza dulje od 270 do 365 dana
- d) rizična skupina C u iznosu 100% ako dužnik kasni s podmirivanjem obveza dulje od 365 dana,

Za potrebe utvrđivanja budućih novčanih tokova koji proizlaze iz prodaje kolaterala Banka je internim aktom propisala korektivne faktore koji se primjenjuju na tržišnu procijenjenu vrijednost kolaterala, a visina tih korektivnih faktora ovisi o vrsti kolaterala, lokaciji i starosti procjene. Sektor upravljanja i kontrole rizika, ukoliko za to postoje opravdani razlozi, primjenjuje i strože korektivne faktore pri procjeni budućih novčanih tokova iz prodaje takvih kolaterala.

Do početka promjene interne metodologije, Banka će za potrebe umanjenja plasmana skupine A na skupnoj osnovi održavati razinu umanjenja (ispravaka) vrijednosti plasmana u svoti koja nije manja od 0,85% ni veća od 1,20% ukupnog stanja plasmana rizične skupine A.

Dužnikova urednost u podmirivanju obveza jest njegova sposobnost da u cijelosti podmiruje obveze prema Banci s osnova glavnice, kamata, naknada i po drugim osnovama u ugovorenim iznosima i ugovorenim rokovima, a samo iznimno i povremeno po isteku dospijeća, pod uvjetom da zakašnjenje u podmirivanju obveza dužnika nije dulje od 90 dana.

Brojanje dana zakašnjenja započinje danom kada je za pojedinu tražbinu protekao ugovoreni rok dospijeća bez obzira na materijalnu značajnost.

Dospjelo nenaplaćeno potraživanje u smislu ovog izvješća je izloženost kod koje je Banka utvrdila da dužnik nije podmirio svoje dospjele obveze u roku dužem od 90 dana. Bez obzira da li je dužnik u zakašnjenju dužem od 90 dana za dio obveze prema Banci ili za cijelu obvezu koja proizlazi iz određenog ugovornog odnosa (partije), cjelokupno potraživanje po tom ugovornom odnosu (partiji) smatra se dospjelim nenaplaćenim potraživanjem.

4.2. STANDARDIZIRANI PRISTUP MJERENJU KREDITNOG RIZIKA

Banka izračunava iznose izloženosti ponderirane kreditnim rizikom primjenom standardiziranog pristupa sukladno Odluci o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija. U procesu izračuna kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik, Banka koristi isključivo kreditne rejtinge onih VIPKR (Vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika) koje su priznate od strane lokalnog regulatora te kao takve uključene u Popis priznatih VIPKR objavljen na službenoj web stranici HNB-a. Sukladno internim propisima, Banka priznaje kreditne rejtinge VIPKR-a od Moody's.

Ukupan i prosječan iznos izloženosti razvrstan prema različitim kategorijama izloženosti

Bruto iznos izloženosti kreditnom riziku po kategorijama izloženosti	Kredit, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja		Dužnički vrijednosni papiri		Klasične izvanbilančne stavke		Izvedeni financijski instrumenti	
	ukupan iznos u tis HRK	prosječan iznos u tis HRK	ukupan iznos u tis HRK	prosječan iznos u tis HRK	ukupan iznos u tis HRK	prosječan iznos u tis HRK	ukupan iznos u tis HRK	prosječan iznos u tis HRK
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	97.288	95.188	111.063	84.876				
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi								
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	3.785	3.815						
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama i međunarodnim organizacijama								
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	102.242	137.614						
Izloženosti prema trgovačkim društvima	922.769	919.171	3.016	12.291	83.684	81.811		
Izloženosti prema stanovništvu	91.476	92.850			5.218	6.119		
Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica								
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	8.051	41.815						
Ostale izloženosti	83.925	68.740						
UKUPNO	1.309.536	1.359.194	114.079	97.167	88.902	87.930		

Geografska podjela izloženosti s obzirom na materijalno značajne kategorije izloženosti

Značajna geografska područja (pojedinačno prikazane izloženosti preko 5%)	Kredit, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni financijski instrumenti
	iznos u tis HRK	iznos u tis HRK	iznos u tis HRK	iznos u tis
Zagrebačka županija i grad Zagreb	646.052	114.079	64.530	
Zadarska županija	90.542		3.388	
Splitsko-dalmatinska županija	97.748		6.790	
Primorsko-goranska županija	70.346		1.924	
Varaždinska županija	82.983		3.892	
Osječko-baranjska županija	63.419		5.481	
Ostale županije u RH	187.110		2.894	
Njemačka	28.681			
Austrija	575			
Italija	10.592			
Švicarska	24.586			
SAD	2.529			
Češka	1.129			
Ostale strane države	3.243			
UKUPNO	1.309.536	114.079	88.902	

Kategorije izloženosti - Bilančne izloženosti	Zagrebačka županija i grad Zagreb	Varaždinska županija	Primorsko-goranska županija	Zadarska županija	Osječko-baranjska županija	Splitsko-dalmatinska županija	Ostale županije RH	Austrija	Slovačka	Italija	Njemačka	Švicarska	SAD	Španjolska	Velika Britanija	Češka	Ostale strane države	Ukupno	
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	97.288	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	97.288
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	3.785	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.785
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	34.557	0	373	0	0	54	0	475	0	10.592	28.681	24.586	2.529	214	141	0	39	102.242	
Izloženosti prema trgovačkim društvima	385.614	78.229	58.894	78.417	52.868	94.792	171.024	100	2.835	0	0	0	0	0	0	0	0	922.772	
Izloženosti prema stanovništvu	50.284	1.105	4.237	12.125	6.540	2.522	13.524	0	0	0	0	0	0	0	0	1.129	8	91.473	
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	8.051	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8.051	
Ostale izloženosti	66.474	3.649	6.843	0	4.012	380	2.562	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	83.925	
Ukupno	646.052	82.983	70.346	90.542	63.419	97.748	187.110	575	2.835	10.592	28.681	24.586	2.529	214	141	0	53	1.309.536	

Kategorije izloženosti - Dužnički vrijednosni papiri	Zagrebačka županija i grad Zagreb
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	111.063
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	0
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	0
Izloženosti prema trgovačkim društvima	3.016
Izloženosti prema stanovništvu	0
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	0
Ostale izloženosti	0
Ukupno	114.079

Kategorije izloženosti - Klasične izvanbilančne stavke	Zagrebačka županija i grad Zagreb	Varaždinska županija	Primorsko-goranska županija	Zadarska županija	Osječko-baranjska županija	Splitsko-dalmatinska županija	Ostale županije RH	Ukupno
Izloženosti prema trgovačkim društvima	60.458	3.529	1.742	3.259	5.183	6.652	2.858	83.682
Izloženosti prema stanovništvu	4.074	363	182	129	298	139	35	5.220
Ukupno	64.531	3.892	1.924	3.388	5.481	6.790	2.893	88.902

Podjela izloženosti prema vrsti djelatnosti ili druge ugovorne strane razvrstanih prema kategorijama izloženosti

Glavne vrste djelatnosti	Kredit, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni financijski instrumenti
	iznos u tis HRK	iznos u tis HRK	iznos u tis HRK	iznos u tis HRK
Financijsko posredovanje	139.301	0	23	
Industrija	222.622	0	13.966	
Stanovništvo	164.573	0	6.449	
Trgovina	293.841	0	19.578	
Ostale usluge	257.799	0	21.746	
Građevina	48.448	0	20.011	
Prijevoz i veze	101.820	3.016	414	
Država	6.858	111.063	0	
Poljoprivreda	44.640	0	219	
Turizam	29.634	0	6.495	
UKUPNO	1.309.536	114.079	88.902	

Kategorije izloženosti - Bilančne izloženosti	Građevina	Trgovina	Poljoprivreda	Industrija	Stanovništvo	Ostale usluge	Turizam	Financijsko posredovanje	Prijevoz i veze	Država	Ukupno
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	0	0	0	0	0	0	0	90.591	0	6.697	97.288
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	0	0	0	0	0	0	0	3.785	0	0	3.785
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	0	67.258	0	0	0	0	0	34.984	0	0	102.242
Izloženosti prema trgovačkim društvima	45.395	218.749	44.640	222.242	71.843	248.282	29.634	9.940	31.886	161	922.772
Izloženosti prema stanovništvu	0	0	0	0	91.473	0	0	0	0	0	91.473
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	0	0	0	0	0	0	0	0	8.051	0	8.051
Ostale izloženosti	3.052	7.833	0	380	1.258	9.517	0	0	61.884	0	83.925
Ukupno	48.448	293.841	44.640	222.622	164.573	257.799	29.634	139.301	101.820	6.858	1.309.536
Kategorije izloženosti - Dužnički vrijednosni papiri	Građevina	Trgovina	Poljoprivreda	Industrija	Stanovništvo	Ostale usluge	Turizam	Financijsko posredovanje	Prijevoz i veze	Država	Ukupno
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	111.063	111.063
Izloženosti prema trgovačkim društvima	0	0	0	0	0	0	0	0	3.016	0	3.016
Ukupno	0	0	0	0	0	0	0	0	3.016	111.063	114.079
Kategorije izloženosti - Klasične izvanbilančne stavke	Građevina	Trgovina	Poljoprivreda	Industrija	Stanovništvo	Ostale usluge	Turizam	Financijsko posredovanje	Prijevoz i veze	Država	Ukupno
Izloženosti prema trgovačkim društvima	20.011	19.578	219	13.966	1.228	21.746	6.495	23	414	0	83.681
Izloženosti prema stanovništvu	0	0	0	0	5.221	0	0	0	0	0	5.221
Ukupno	20.011	19.578	219	13.966	6.449	21.746	6.495	23	414	0	88.902

Promjene u ispravcima vrijednosti i rezervacijama za izloženosti kod kojih je izvršeno umanjeње vrijednosti

Promjene u ispravcima vrijednosti i rezervacijama	Početno stanje ispravaka vrijednosti i rezerviranja	Povećanja ispravaka vrijednosti i rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja	Ostala usklađenja (u neto iznosu)	Smanjenja ispravaka vrijednosti/ ukinuta rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja	Otpisi na teret ispravaka vrijednosti tijekom izvještajnog razdoblja	Završno stanje ispravaka vrijednosti i rezerviranja
	iznos u tisućama HRK	iznos u tisućama HRK	iznos u tisućama HRK	iznos u tisućama HRK	iznos u tisućama HRK	iznos u tisućama HRK
Umanjenje (ispravak) vrijednosti plasmana	55.917	48.530	105	8.962	0	95.590
Rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza						
Ispravci vrijednosti plasmana skupine A na skupnoj osnovi	9.543	-1.248				8.295
Rezerviranja za izvanbilančne obveze skupine A na skupnoj osnovi	698			-59		757

Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjeње vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po značajnim geografskim područjima

Značajna geografska područja	Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanjeње (ispravak) vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti	Otpisi/ prihodi od naplate plasmana otpisanih u proteklim godinama	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Iznos izvanbilančnih obveza za koji su izdvojena rezerviranja za identificirane gubitke	Stanje rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	Troškovi (prihodi od ukidanja) rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza
	iznosi u tisućama HRK							
Zagrebačka županija i Grad Zagreb	73.481	22.264	9.240		15.048			
Varaždinska županija	56.863	9.992	4.147		0			
Primorsko-goranska županija	5.983	4.165	1.729		0			
Zadarska županija	21.203	2.571	1.067		7.199			
Osječko-baranjska županija	42.993	13.609	5.648		901			
Splitsko-dalmatinska županija	47.831	17.164	7.124		3.448			
Ostale županije	53.598	25.824	10.718		3.508			
UKUPNO	301.952	95.590	39.673		30.103			

Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjeње vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po djelatnostima

Glavne vrste djelatnosti	Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanjeње (ispravak) vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti	Otpisi/ prihodi od naplate plasmana otpisanih u proteklim godinama	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Iznos izvanbilančnih obveza za koji su izdvojena rezerviranja za identificirane gubitke	Stanje rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	Troškovi (prihodi od ukidanja) rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza
	iznosi u tisućama HRK							
Industrija	82.432	23.826	11.906		4.364			
Stanovništvo	70.060	21.832	2.303		9.261			
Građevina	11.980	4.042	997		366			
Ostale usluge	54.003	21.165	14.093		5.952			
Trgovina	53.076	14.129	6.956		7.804			
Prijevoz i veze	22.509	8.141	2.905		1.739			
Poljoprivreda	5.419	1.776	50		438			
Turizam	2.458	664	461		178			
Država	0	0	0		0			
Financijsko posredovanje	14	14	2		0			
UKUPNO	301.952	95.590	39.673		30.103			

Izloženosti prema preostalom dospijeću razvrstane prema kategorijama izloženosti

Preostalo dospijeće	Kredit, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni financijski instrumenti
	iznos u tisućama HRK			
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama				
do 90 dana	97.288	34.567		
od 91 do 180 dana		9.814		
od 181 dana do 1 godine		29.599		
> 1 godine		37.083		
Ukupno	97.288	111.063		
Izloženosti prema javnim državnim tijelima				
do 90 dana				
od 91 do 180 dana	3.785			
od 181 dana do 1 godine				
> 1 godine				
Ukupno	3.785			
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)				
do 90 dana	101.899			
od 91 do 180 dana				
od 181 dana do 1 godine	344			
> 1 godine				
Ukupno	102.242			
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima				
do 90 dana	8.051			
od 91 do 180 dana				
od 181 dana do 1 godine				
> 1 godine				
Ukupno	8.051			
Ostale izloženosti				
do 90 dana	16.827			
od 91 do 180 dana				
od 181 dana do 1 godine				
> 1 godine	67.098			
Ukupno	83.925			
Izloženosti prema trgovačkim društvima				
do 90 dana	469.873		38.704	
od 91 do 180 dana	142.366		15.604	
od 181 dana do 1 godine	149.250	3.016	12.404	
> 1 godine	161.280		16.970	
Ukupno	922.769	3.016	83.682	
Izloženosti prema stanovništvu				
do 90 dana	34.886		5.020	
od 91 do 180 dana	20.102			
od 181 dana do 1 godine	10.143			
> 1 godine	26.345		200	
Ukupno	91.476		5.219	
UKUPNO	1.309.536	114.079	88.902	

5. TRŽIŠNI RIZICI

Tržišni rizik predstavlja potencijalni učinak koji vanjski utjecaji imaju na vrijednost aktive, pasive i izvanbilančne pozicije Banke, a uzrokuju ga promjene cijena odnosno kretanja na financijskim tržištima.

U sklopu tržišnog rizika Banka promatra i:

-*Valutni rizik* je rizik potencijalnog gubitka koji Banka može pretrpjeti na pozicijama iskazanim u stranoj valuti (uključujući i pozicije u kunama kod kojih je ugovorena valutna klauzula) i derivatima vezanim uz kupnju ili prodaju financijske imovine iskazane u stranoj valuti uslijed promjene međuvalutnih tečajeva.

-*Kamatni rizik* ili rizik promjene kamatne stope u knjizi banke predstavlja rizik gubitka koji proizlazi iz mogućih nepovoljnih promjena kamatnih stopa, a koje utječu na pozicije u knjizi banke.

-*Pozicijski rizik* - jest rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene financijskog instrumenta ili, kod izvedenoga financijskog instrumenta, promjena cijene odnosno varijable.

Sektor upravljanja i kontrole rizika odgovoran je za upravljanje i kontrolu tržišnih rizika.

Uspostavom sustava internih limita Banka je odredila svoju sklonost preuzimanju tržišnih rizika, posebno za izloženost valutnom riziku, a posebno za pozicijske rizike koji proizlaze s osnove ulaganja u financijske instrumente, odnosno kamatni rizik. Limite ograničenja na prijedlog Sektora upravljanja i kontrole rizika donosi Uprava Banke uz suglasnost Nadzornog odbora.

Banka je internim aktima definirala metodologiju mjerenja odnosno procjenjivanja tržišnih rizika, te je donijela i usvojila i druge interne akte kojima je propisala uspostavu sustava limita. Sektor upravljanja i kontrole rizika na dnevnoj osnovi provodi kontrolu postavljenih limita, te minimalno tromjesečno priprema podatke o izloženosti tržišnom riziku i podatke o poštivanju limita za potrebe Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. U slučaju prekoračenja postavljenih internih limita, Sektor upravljanja i kontrole rizika bez odlaganja obavještava Sektor riznice i Upravu Banke. Sektor riznice dužan je pismeno se očitovati o prekoračenju u kojem navodi iznose prekoračenja, razloge iz kojih je nastalo prekoračenje i prijedlog mjera odnosno aktivnosti za svođenje pozicije u dozvoljene limite. Očitovanje se dostavlja Upravi Banke i Sektoru upravljanja i kontrole rizika isti dan kad je utvrđeno prekoračenje. Svako odstupanje od postavljenih limita moguće je jedino uz suglasnost Uprave Banke.

Sektor riznice na dnevnoj bazi izvještava Upravu Banke o vrijednosti svih instrumenata u knjizi trgovanja, kao i rezultatima ostvarenih s osnove trgovanja financijskim instrumentima. Banka je postavila pravila kod upravljanja tržišnim rizicima na način da je kod organizacijskih zahtjeva, a koji se odnose na ugovaranje transakcija osigurala jasnu operativnu razdvojenost funkcije ugovaranja transakcija od funkcije pozadinskih poslova. Kod ugovaranja transakcija, a prije samog zaključenja pojedine transakcije, osigurava se usuglašenost svih bitnih elemenata transakcije između ugovornih strana. Odlukom o ovlastima i limitima u poslovanju Sektora riznice Banka definira radnike ovlaštene za ugovaranje pojedinih transakcija, vrstu i veličinu transakcije koju pojedini radnik može ugovoriti, način ugovaranja transakcija i izvještavanje o tako ugovorenim transakcijama. Kod ugovaranja transakcija, a prije samog zaključenja pojedine transakcije, osigurava se usuglašenost svih bitnih elemenata transakcije između ugovornih strana. Za sve značajnije transakcije koje nisu ugovorene prema tržišnim uvjetima i važećim internim aktima Banke, koji se odnose na predmetno poslovanje, radnici Banke koji ugovaraju takvu transakciju dužni su prethodno ishoditi Odluku ili odobrenje Uprave Banke za odstupanje uvjeta transakcija od tržišnih uvjeta i važećih internih akata.

Banka je svojim internim aktima ograničila maksimalnu visinu Knjige trgovanja koja u svakom trenutku mora biti manja od 5% ukupnih poslova Banke.

Banka je u sustavu upravljanja valutnim rizikom odredila interne limite na visinu otvorene pozicije po pojedinim valutama znatno ispod zakonski određene maksimalne otvorene pozicije. Sektor upravljanja i kontrole rizika dnevno prati postavljene limite na otvorenu poziciju Banke. Banka ne trguje složenim ni izvedenim financijskim instrumentima za vlastiti račun.

5.1. IZLOŽENOST KAMATNOM RIZIKU U KNJIZI BANKE

Banka identificira kamatni rizik utvrđivanjem postojanja promjene kamatne stope u određenim proizvodima, pozicijama ili pojedinim segmentima bilance. Proizvodi, odnosno pozicije Banke su kamatno osjetljive i nose u sebi rizik kamatnih stopa ako promjena tržišnih kamatnih stopa dovodi do promjene vrijednosti u poziciji Banke.

Rizik ročne neusklađenosti ili rizik promjene cijena najčešći je oblik rizika promjene kamatne stope u Banci. Nastaje radi:

- ročne neusklađenosti dospijeca pozicija knjige banke za stavke uz fiksnu kamatnu stopu, (maturity risk) i
- rizika ponovnog određivanja cijene (repricing) za pozicije knjige banke uz promjenjivu kamatnu stopu.

Mjerenje i upravljanje izloženosti kamatnom riziku Banka provodi na slijedeće načine:

- Mjerenjem utjecaja promjene kamatnih stopa na visinu prihoda (mjeri se izračunom kamatnog GAP-a).
- Mjerenjem utjecaja promjene kamatnih stopa na promjenu ekonomske vrijednosti knjige banke (Banka koristi pojednostavljeni izračun procjene propisan od strane regulatora).
- Postavljanjem limita za najveće dopuštene kamatne GAP-ove.
- Mjerenjem izloženosti pri stresnim tržišnim uvjetima.

Promjenu ekonomske vrijednosti knjige banke nastalu kao rezultat standardnog kamatnog šoka Sektor upravljanja i kontrole rizika računa pojednostavljenim izračunom procjene ekonomske vrijednosti knjige banke propisanim HNB Odlukom o upravljanju kamatnom riziku u knjizi banke. Pozicije ugovorene uz fiksnu kamatnu stopu raspoređuju se u vremenske razrede prema preostalom vremenu do dospijeca, a pozicije ugovorene uz promjenjivu kamatnu stopu raspoređuju se u vremenske razrede prema vremenu do slijedeće promjene kamatne stope. Za pozicije ugovorene uz administrativnu kamatnu stopu Banka ovisno o kojoj je vrsti kamatno osjetljive imovine ili obveze riječ utvrđuje vremenske razrede u kojima postoji mogućnost za promjenu kamatnih stopa. Banka prati promjene i učestalost promjena ugovorenih administrativnih kamatnih stopa, promjenu tržišnih kamatnih stopa i korelaciju tih promjena s promjenama administrativnih kamatnih stopa, ponašanje konkurencije i na temelju tih procjena nastoji raspoređivati svoje pozicije ugovorene uz administrativnu kamatnu stopu za potrebe izrade izvještaja o promjeni ekonomske vrijednosti knjige banke i u skladu s tim mijenjat će se pretpostavke za pozicije koje koristi za raspored takvih pozicija.

Banka najvećim dijelom kako na strani imovine tako i na strani obveza ugovara kamatne stope koje nisu vezane uz neke druge referentne tržišne kamatne stope, već mogućnost promjene istih regulirana je odlukama Uprave Banke.

Promjene ekonomske vrijednosti po valutama	Kamatni rizik u knjizi banke	
	Standardni kamatni šok (+/- 200 baznih bodova)	
	Smanjenje / povećanje ekonomske vrijednosti	
	iznos u tisućama HRK	
Valuta HRK		1.805
Valuta EUR		-3.438
Ostale valute (ukupno)		-308
UKUPNO		1.941
(PROMJENA EKONOMSKE VRIJEDNOSTI / JAMSTVENI KAPITAL) * 100		1,17%

Kontrola kamatnog rizika obavlja se tromjesečno, a po potrebi i u kraćim vremenskim intervalima, a provodi ga Sektor upravljanja i kontrole rizika.

Za tržišne rizike, odnosno za izračun inicijalnog kapitalnog zahtjeva za tržišne rizike, Banka koristi Standardizirani pristup mjerenja izloženosti tržišnim rizicima.

Obzirom da Banka nema pozicija raspoređenih u Knjizi trgovanja, te budući Banka ne trguje robom pod kojom podrazumijevamo fizičke proizvode kojim se trguje ili može trgovati na sekundarnom tržištu kao ni izvedenim financijskim instrumentima koji se odnose na te proizvode Banka ne izračunava kapitalne zahtjeve za pozicijske odnosno robni rizik.

6. RIZIK LIKVIDNOSTI

Rizik likvidnosti je rizik gubitka koji proizlazi iz nemogućnosti osiguranja dovoljno likvidnih sredstava za ispunjavanje svojih novčanih obveza po njihovom dospijeću.

Cilj Politike upravljanja likvidnošću i rizikom likvidnosti je preuzimanje i upravljanje likvidnošću i rizikom likvidnosti, sklonost preuzimanju određene razine rizika likvidnosti, uključujući izvještavanje o istom. Banka regulira područje nadzora i kontrole izloženosti riziku likvidnosti, odnosno aktivnog upravljanja istim, a sve u cilju smanjenja ovih rizika na prihvatljivu razinu koju je moguće kontrolirati i koja će Banci omogućiti maksimiziranje dobiti, te minimiziranje rizika.

Upravljanje rizikom likvidnosti primjenjuje se na poslovanje organizacijskih jedinica Banke koje u svom poslovanju utječu na razinu sredstava likvidnosti, te specifično na Sektor riznice koji sredstvima likvidnosti upravlja, kao i na Sektor upravljanja i kontrole rizika u funkciji kontrole rizika. Odgovorno tijelo za dnevno upravljanje likvidnošću Banke u cjelini je Odbor za likvidnost. Odbor za likvidnost zadužen je za održavanje optimalne likvidnosti kroz upravljanje rizikom likvidnosti.

Na dnevnim sastancima Odbora za likvidnost razmatra se dnevna likvidnost koja se sastoji od pregleda gotovinskih tijekova novčanih sredstava, valutne pozicije pojedinačno i ukupno, ispunjenja obvezne pričuve, minimalne devizne pokrivenosti, podaci o dnevnom kretanju minimalnog koeficijenta likvidnosti, kretanja na tržištu novca i kapitala, praćenje i poštivanje indikatora likvidnosti i propisanih limita, te dnevne potrebe sredstava likvidnosti.

Za rizik likvidnosti sklonost preuzimanja rizika definira se postavljenim indikatorima likvidnosti kojima se postavljaju omjeri kako bi se ostvarila ciljana usklađenost strukture bilance i održavale određene rezerve likvidnosti.

Sustav upravljanja rizikom likvidnosti definira način upravljanja likvidnošću Banke u uobičajenim i stresnim okolnostima pomoću kvalitativnih i kvantitativnih kriterija. Kvalitativno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijevaju obuhvat bitnih činitelja koji utječu na likvidnost Banke, način njihova mjerenja, procjene i upravljanja.

Komponente kvalitativnog upravljanja rizikom likvidnosti odnose se na:

1. adekvatno korporativno upravljanje, što podrazumijeva jasno razgraničenje odgovornosti u procesu upravljanja rizikom,
2. ciljanu usklađenost strukture bilance (imovine i obveza),
3. diverzificiranost i stabilnost izvora financiranja, pretpostavke o likvidnosti i utrživosti imovine,
4. sustav unutarnjih kontrola u Banci,
5. sustav izvještavanja o riziku likvidnosti unutar Banke,
6. postupke sa stranim valutama (upravljanje likvidnošću valutne podbilance),
7. mjerenje i praćenje neto novčanih tokova i unutar dnevno upravljanje likvidnošću,
8. diverzificiranost i stabilnost izvora financiranja i dostupnost tržišta,
9. provođenje testiranja otpornosti na stres i analiza scenarija,
10. planove postupanja u kriznim situacijama

Kvantitativni kriteriji definirani su u vidu Indikatora likvidnosti (sukladno veličini Banke, vrsti, opsegu i složenosti poslovanja), te interni limiti određeni na MKL.

Praćenjem ročne strukture Banka sprječava poteškoće koje bi mogle nastati zbog neusklađenosti dospijea imovine i obveza. Prati se diverzifikacija i koncentracija izvora sredstava po pojedinom klijentu i

s njim povezanim osobama. Za slučajeve otežane ili ugrožene likvidnosti Banke, odnosno upravljanja likvidnošću u izmijenjenim tržišnim uvjetima Banka postupa u skladu sa Planom postupanja u kriznim situacijama. Sektor riznice, kao odgovorna funkcija višeg rukovodstva, u skladu sa zakonskim i internim propisima, u cilju operativnog upravljanja rizikom likvidnosti izrađuje dnevne, dekadne i mjesečne planove likvidnosti, te prati njihovo ostvarenje. Sektor upravljanja i kontrole rizika izrađuje dekadni Izvještaj o pokazateljima likvidnosti koji uključuje podatke o stanju i kretanju rezervi likvidnosti Banke koji se dostavlja Upravi Banke i članovima Odbora za likvidnost. Sektor upravljanja i kontrole rizika na tromjesečnoj osnovi izvještava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom o izloženosti Banke riziku likvidnosti. Sektor upravljanja i kontrole rizika provodi stres testove uz različite scenarije i o istima izvještava Upravu i više rukovodstvo na sjednicama Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Rizikom likvidnosti se kvantitativni i kvalitativno upravlja, ali se za njega ne izdvajaju kapitalni zahtjevi u okviru procesa ICAAP.

7. OPERATIVNI RIZIK

Operativni rizik jest rizik gubitka čiji su uzrok neadekvatni interni procesi, radnici, sustavi ili vanjski događaji.

Obzirom da operativni rizik, prema svojoj definiciji, nije centraliziran na jednoj organizacijskoj ili hijerarhijskoj razini, nego je distribuiran kroz cijelu Banku, sustav za njegovo upravljanje također obuhvaća sveukupno poslovanje Banke. Upravljanje operativnim rizikom dio je odgovornosti svih rukovoditelja Banke unutar njihove poslovne domene.

Posebna odgovornost rukovoditelja svih organizacijskih dijelova Banke odnosi se na predlaganje mjera Upravi Banke koje je potrebno poduzeti u cilju izbjegavanja, smanjenja, prijenosa ili prihvaćanja operativnih rizika identificiranih u organizacijskim dijelovima koji su u njihovoj nadležnosti.

Uprava Banke donosi strateške planove i odluke kojima se izbjegava i/ili umanjuje operativni rizik. Izloženost pojedinog procesa i Banke u cjelini operativnom riziku procjenjuje se pomoću Mape operativnog rizika, a u domeni je Sektora upravljanja i kontrole rizika. Mapa operativnog rizika postupak je ocjenjivanja rizičnosti različitih uzroka operativnog rizika vezanih uz poslovne funkcije/procese u odnosu na vrste događaja operativnog rizika. Obvezu sudjelovanja u izradi Mape operativnog rizika imaju svi organizacijski dijelovi Banke. Nakon provedene radionice izrade Mape operativnih rizika Sektor upravljanja i kontrole rizika predlaže Upravi Banke radnje i mjere za otklanjanje uočenih slabosti.

U cilju primjerenog upravljanja operativnim rizikom Banka osigurava slijedeće:

1. primjerenom upravljanje informacijskim sustavom i rizikom informacijskog sustava kroz funkciju Voditelja sigurnosti informacijskog sustava i kroz Odbor za upravljanje informacijskim sustavom i kontinuitetom poslovanja,
2. primjerenom upravljanje rizicima povezanim s eksternalizacijom,
3. primjerenom upravljanje rizikom usklađenosti kroz funkciju za usklađenost i primjerenom upravljanje pravnim rizikom koji je uključen u definiciju operativnog rizika,
4. primjerenom upravljanje kontinuitetom poslovanja kroz Odbor za upravljanje informacijskim sustavom i kontinuitetom poslovanja i Planove kontinuiteta poslovanja za definirane poslovno kritične aktivnosti i
5. uspostavu primjerenog sustava za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma.

Banka je uspostavila implementirala aplikativnu podršku u procesu evidentiranja događaja operativnog rizika, koja je osnova za stvaranje baze evidentiranih događaja operativnog rizika.

Banka upravlja operativnim rizikom putem kontrole, prihvaćanja, prenošenja na treće osobe ili izbjegavanjem operativnog rizika.

Za operativni rizik kojem je izložena u svom poslovanju, odnosno za izračun inicijalnog kapitalnog zahtjeva za operativni rizik, Banka koristi Jednostavni pristup mjerenja.

8. JAMSTVENI KAPITAL

Partner banka d.d. utvrđuje visinu jamstvenoga kapitala sukladno Zakonu o kreditnim institucijama i sukladno Odluci Hrvatske narodne banke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija.

Stopa adekvatnosti jamstvenog kapitala izračunava se kao odnos između jamstvenog kapitala i ukupnog:

1. Iznosa izloženosti ponderiranog kreditnim rizikom,
2. Iznosa inicijalnih kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike i operativni rizik pomnoženih sa 12,5.

Jamstveni kapital Banke najvećim dijelom čini temeljni uplaćeni kapital, te rezerve i zadržana dobit iz poslovanja koju Banka ne isplaćuje kroz dividendu vlasniku nego zadržavanjem dobiti jača svoju kapitalnu osnovu. Banka u strukturi jamstvenog kapitala, manjim dijelom ima i dopunskog kapitala u vidu podređenih instrumenata koja dokapitalizacija je provedena u visini 10 milijuna kuna krajem 2012 godine.

Odbitne stavke od jamstvenog kapitala najvećim dijelom odnose se na gubitak tekuće godine, te nerealizirane gubitke s osnovu vrednovanja vlasničkih vrijednosnih papira koje Banka vodi u svom portfelju raspoloživo za prodaju.

U nastavku je tablično prikazana struktura jamstvenog kapitala i odbitnih stavki.

Struktura jamstvenog kapitala

Rbr.	Opis	U tisućama HRK
1.	OSNOVNI KAPITAL	156.186
1.1.	Redovne i nekumulativne povlaštene dionice	89.100
1.1.1.	Uplaćene redovne dionice	89.100
1.1.2.	Uplaćene povlaštene dionice (osim kumulativnih povlaštenih dionica)	0
1.1.3.	(-) Vlastite dionice	0
1.2.	Rezerve i zadržana dobit	70.913
1.2.1.	Rezerve	66.054
1.2.2.	Kapitalna dobit od kupovine i prodaje vlastitih dionica	628
1.2.3.	(-) Kapitalni gubitak od kupovine i prodaje vlastitih dionica	0
1.2.4.	Zadržana dobit	21.938
1.2.5.	(-) Gubici proteklih godina	0
1.2.6.	Dobit tekuće godine	0
1.2.7.	(-) Gubitak tekuće godine	-17.706
1.2.8.	(-) Neto dobiti od kapitaliziranog budućeg prihoda od sekuritizirane imovine	0
1.3.	Rezerve za opće bankovne rizike	0
1.4.	(-) Nematerijalna imovina	-1.509
1.5.	(-) Neotplaćeni iznos kredita odobrenih za kupnju dionica kreditne institucije	0
1.6.	(-) Nerealizirani gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	-2.318
1.7.	(-) Gubitak po transakcijama zaštite	0
1.8.	(-) Dobit po obvezama vrednovanima po fer vrijednosti (promjena kreditnog rejtinga)	0
1.9.	(-) Ostalo	0
1.10.	Manjinski udio	0
1.11.	Ostale negativne konsolidirane rezerve	0
1.12.	(-) Pozitivne konsolidirane rezerve	0
2.	DOPUNSKI KAPITAL I	10.000
3.	ODBITNE STAVKE	0
4.	DOPUNSKI KAPITAL II	0
5.	JAMSTVENI KAPITAL	166.186

9. KAPITALNI ZAHTJEVI I PROCJENJIVANJE ADEKVATNOSTI INTERNOG KAPITALA

Cilj uspostave procesa ocjene adekvatnosti internog kapitala jest da Banka tim postupkom osigura uspostavu sustava upravljanja rizicima kojima je ili kojima bi mogla biti izložena u svojem poslovanju, te da osigura i održava odgovarajuću visinu kapitala za pokriće svih rizika koje Banka preuzima ili kojima može biti izložena u svom poslovanju. Procjenom adekvatnosti internog kapitala Banka ima za cilj osigurati primjerenu razinu kapitala koja može podržati očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovo korištenje, politiku dividendi, kao i svaku promjenu minimalnog iznosa jamstvenog kapitala. Politika procjene adekvatnosti internog kapitala osigurava uključivanje procesa procjene adekvatnosti internog kapitala i rezultata procjene u sustav odlučivanja i upravljanja. Strategijom upravljanja rizicima i Politikom procjene adekvatnosti internog kapitala Banka uspostavlja kontinuirano usklađivanje rizičnog profila Banke i razine potrebnog kapitala. Navedeno se provodi postupcima planiranja kapitala u kojima Banka određuje na koji način će u budućnosti udovoljavati kapitalnim zahtjevima, uz utvrđivanje općeg plana postupanja u nepredviđenim okolnostima.

Proces procjene adekvatnosti internog kapitala kontinuirani je proces koji se sastoji od sljedećih faza, pri čemu se pojedine faze provode različitom učestalošću tijekom godine:

1. Identifikacija rizika i utvrđivanje materijalno značajnih rizika,
2. Određivanje načina uključivanja rizika u proces procjene – kvantitativno ili kvalitativno,
3. Mjerenje i procjena pojedinih rizika i određivanje pripadajućih iznosa internih kapitalnih zahtjeva,
4. Utvrđivanje raspoloživog internog kapitala,
5. Izračun iznosa potrebnog internog kapitala,
6. Uspoređivanje jamstvenog i potrebnog internog kapitala,
7. Stres testiranje internog kapitala,
8. Integracija u upravljanje,
9. Izvještavanje o izračunu i procjeni adekvatnosti internog kapitala.

Postupak procjene izloženosti Banke pojedinom riziku i utvrđivanje materijalne značajnosti rizika provodi se minimalno jednom godišnje, a u slučajevima značajnije promjene rizičnog profila Banke i češće. Integracija u upravljanje predstavlja kontinuiranu fazu procesa procjene. Utvrđivanje potrebnih internih kapitalnih zahtjeva provodi se polugodišnje, dok se uspoređivanje jamstvenog i potrebnog internog kapitala provodi tromjesečno kroz izvještavanje Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Izvješće o adekvatnosti internog kapitala dostavlja se osim Hrvatskoj narodnoj banci, Nadzornom odboru Banke, Upravi Banke, članovima Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, dok se izvješće o značajnim rizicima, o internim kapitalnim zahtjevima i ukupno potrebnom internom kapitalu, dostavljaju Upravi Banke i članovima Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

Analiza, praćenje i izvještavanje o procesu procjene adekvatnosti internog kapitala provodi se u sklopu funkcije kontrole rizika, dok prikladnost procesa ocjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala jednom godišnje procjenjuje Unutarnja revizija.

Banka je kod procjene internih kapitalnih zahtjeva za kreditni, tržišni i operativni rizik primijenila metodologiju koju koristi pri izračunu adekvatnosti jamstvenog kapitala propisanog u OAJKKI, za kamatni rizik u knjizi banke primjenjuje metodu pojednostavnjenog izračuna procjene promjene ekonomske vrijednosti knjige banke propisanu Odlukom o kamatnom riziku u knjizi banke, dok je za ostale materijalno značajne rizike koje u okviru ICAAP-a promatra kvantitativno i za koje izdvaja kapitalne zahtjeve propisala vlastitu metodologiju (VIKR, koncentracijski rizik, vanjski činitelji, ostali rizici).

U sklopu procesa procjene adekvatnosti internog kapitala provodi se planiranje kapitala kako bi Banka osigurala primjerenu razinu kapitala i provodi se za razdoblje od tri godine. Adekvatnost jamstvenog kapitala na dan 31.12.2012. iznosila je 14,14%.

Iznosi kapitalnih zahtjeva

Kapitalni zahtjevi po vrstama rizika	Kapitalni zahtjevi
	u tisućama HRK
Kapitalni zahtjev za kreditni rizik	
Korišteni pristupi:	
<i>Standardizirani pristup</i>	
a) Izloženosti prema institucijama	2.268
b) Izloženosti prema trgovačkim društvima	63.976
c) Izloženosti prema stanovništvu	4.624
d) Izloženosti osigurane nekretninama	7.361
e) Dospjela nenaplaćena potraživanja	36.522
f) Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	966
g) Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama	574
h) Ostale izloženosti	8.741
(1.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik primjenom standardiziranog pristupa (12% iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom)	125.034
Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike	
a) Pozicijski rizik	0
b) Rizik namire	0
c) Valutni rizik	2.134
d) Robni rizik	0
(2.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike	2.134
(3.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za rizik druge ugovorne strane	0
(4.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za prekoračenje dopuštenih izloženosti	0
Kapitalni zahtjev za operativni rizik	
Kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunat primjenom:	
a) jednostavnog pristupa	13.819
b) standardiziranog pristupa	
c) naprednog pristupa	
(5.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za operativni rizik	13.819
UKUPAN IZNOS KAPITALNIH ZAHTJEVA (1. + 2. + 3. + 4. + 5.)	140.987

Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u tisućama HRK	
1	0	198.782	202.732
	10		
2	20		
	35		
3	50	9.569	9.569
	75		
4	100		
5	100		
6	150		
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		208.351	212.302

Izloženosti prema institucijama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u tisućama HRK	
1	0		
	10		
2	20	98.570	85.328
	35		
3	50	3.672	3.672
	75		
4	100		
5	100		
6	150		
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		102.242	89.000

Izloženosti prema trgovačkim društvima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u tisućama HRK	
1	0		
	10		
2	20		
	35	34.968	34.968
3	50	89.270	89.270
	75		
4	100	671.646	630.607
5	100	0	0
6	150	131.164	131.164
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		927.048	886.010

Izloženosti prema stanovništvu (uključujući MSD)

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u tisućama HRK	
1	0		
	10		
2	20		
	35	10.159	10.159
3	50	2.675	2.675
	75		
4	100	61.901	56.665
5	100	0	0
6	150	8.789	8.789
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		83.524	78.288

Izloženosti prema javnim državnim tijelima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u tisućama HRK	
1	0	3.785	3.785
	10		
2	20		
	35		
3	50		
	75		
4	100		
5	100		
6	150		
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		3.785	3.785

Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u tisućama HRK	
1	0		
	10		
2	20		
	35		
3	50		
	75		
4	100	8.051	8.051
5	100		
6	150		
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		8.051	8.051

Ostale izloženosti

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u tisućama HRK	
1	0	16.827	43.019
	10		
2	20		29.375
	35		
3	50		
	75		
4	100	67.098	67.098
5	100		
6	150		
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		83.925	139.492

10. IZLOŽENOSTI PO VLASNIČKIM ULAGANJIMA U KNJIZI BANKE

Sva vlasnička ulaganja koja su evidentirana u knjizi Banke, predstavljaju neizravna ulaganja u kapital tih društava izravnom kupnjom dionica tih istih društava i provedena su s namjerom ostvarivanja kapitalne dobiti, bez strateških razloga ulaska u vlasništvo tih istih poslovnih subjekata. Sva takva ulaganja Banka je rasporedila u portfelj raspoloživo za prodaju.

Banka s osnovu ulaganja u dionice u knjizi Banke ima zanemarive postotke udjela u ukupnom kapitalu tih društava, a ukupna vrijednost tih ulaganja na 31.12.2012. godine iznosi tek 0,86% ukupne imovine Banke. Banka je posebnim internim aktom propisala način vrednovanja takve financijske imovine koristeći dva osnovna pristupa: a) Mark to market odnosno b) Mark to model.

Nakon početnog priznavanja, financijski instrumenti vrednuju se i iskazuju po fer vrijednosti koja se može odrediti ukoliko postoji objavljena cijena koja je kotirana na aktivnom tržištu financijskih instrumenata. Za vrednovanje dionica kojima se trguje na uređenom tržištu koristi se objavljena zaključna (prosječna) cijena na kraju trgovinskog dana. Vrednovanje AFS portfelja provodi se jednom mjesečno temeljem tih cijena. Promjene u vrijednosti AFS portfelja reflektiraju se kroz kapital Banke, sve do konačne realizacije prodaje.

U slučaju da Banka nije u stanju primijeniti Mark to market pristup odnosno usklađivanje prema tržištu, primijeniti će se vrednovanje temeljeno na Mark to model pristupu. Ako navodi tržišnih cijena nisu dostupni ili ukoliko se pojedinim financijskim instrumentom uopće ne trguje, ili ukoliko objavljena cijena ne odražava stvarnu fer vrijednost izvora metoda Mark to market zamjenjuje se metodom Mark to model. Najveći dio vlasničkih vrijednosnih papira ima kotirane cijene na Burzi, te se njihova vrijednost svodi na cijene objavljene na Burzi, dok kod ulaganja Banke u vlasničke udjele kod jednog fonda Banka primjenjuje vlastiti model vrednovanja budući ne može primijeniti metodologiju vrednovanja temeljen na MRS-39, obzirom da trgovanje na Burzi ne udovoljava volumenom trgovanja. Banka u tom slučaju koristi model rezidualne vrijednosti temeljen na primjeni odgovarajućih korektivnih faktora na već utvrđenu vrijednost NAV-a fonda.

Iznosi izloženosti po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke

Skupine vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Usporedba		
	Bilančni iznos	Fer vrijednost	Tržišna cijena
	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK
Vlasnička ulaganja u kreditne institucije			
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima			
koja kotiraju na burzi			
ostala vlasnička ulaganja			
Vlasnička ulaganja u financijske institucije	1.198	1.198	1.198
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima	27	27	27
koja kotiraju na burzi	1.172	1.172	1.172
ostala vlasnička ulaganja			
Vlasnička ulaganja u trgovačka društva	10.201	10.201	7.675
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima	247	247	247
koja kotiraju na burzi	9.954	9.954	7.428
ostala vlasnička ulaganja			

Ukupni realizirani i nerealizirani dobiti/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke

Skupine vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Realizirani i nerealizirani dobiti/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Kumulativni realizirani dobiti/gubici od prodaje ili prestanka držanja vlasničkih ulaganja na neki drugi način tijekom izvještajnog razdoblja	Nerealizirani dobiti/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke	
			Ukupno nerealizirani dobiti/gubici	Iznos nerealiziranih gubitaka i iznos očekivanog gubitka po vlasničkim ulaganjima uključen u izračun osnovnog ili dopunskog kapitala
			u tisućama HRK	u tisućama HRK
Vlasnička ulaganja u kreditne institucije				
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima				
koja kotiraju na burzi				
ostala vlasnička ulaganja				
Vlasnička ulaganja u financijske institucije	1.862		1.862	1.862
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima				
koja kotiraju na burzi	1.862		1.862	1.862
ostala vlasnička ulaganja				
Vlasnička ulaganja u trgovačka društva	-1.849	31	-1.880	-1.880
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima				
koja kotiraju na burzi	-1.849	31	-1.880	-1.880
ostala vlasnička ulaganja				
UKUPNO	13	31	-18	-18

11. TEHNIKE SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA

Banka za potrebe smanjenja kreditnog rizika koristi različite oblike materijalne odnosno nematerijalne kreditne zaštite.

Kreditnom politikom Banke odnosno Pravilnikom o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza određene su vrste kolaterala koje Banka prihvaća u svrhu smanjenja kreditnog rizika. Procjenjujući stupanj rizičnosti u odnosu na bonitet klijenta, te vrstu, visinu i ročnost plasmana, Banka određuje potrebne instrumente osiguranja, te mogućnost kombiniranja dva ili više instrumenta u cilju što efikasnije zaštite svojih potraživanja.

Procjenu materijalnih kolaterala u vidu nekretnina ili pokretnina za Banku obavljaju ovlašteni, stručni i neovisni vanjski procjenitelji kako bi se dobile objektivne tržišne procjene i otklonio potencijalni sukob interesa. Za vrijeme trajanja ugovornog odnosa Banka kontinuirano prati vrijednost nekretnina i to za poslovne nekretnine jednom godišnje, a za stambene nekretnine jednom u tri godine. Banka prati vrijednost nekretnina i češće ako su tržišni uvjeti podložni značajnim promjenama. Ako se na temelju praćenja ustanovi da bi moglo doći do značajnog smanjenja vrijednosti nekretnina u odnosu na uobičajene tržišne cijene, Banka obavezno od neovisnog procjenitelja traži provođenje ponovne procjene njihove vrijednosti.

Praćenje vrijednosti financijskih kolaterala za pojedine oblike takvih kolaterala i plasmana prati se dnevno.

Banka je uspostavila jedinstveni registar primljenih kolaterala, te na taj način osigurala praćenje koncentracije kako po vrsti kolaterala, tako i po davatelju kolaterala. Svi primljeni kolaterali u vidu nekretnina moraju imati važeću policu osiguranja vinkuliranu u korist Banke.

Kod prihvaćanja kolaterala po plasmanima Sektor upravljanja i kontrole rizika provjerava adekvatnost i primjerenost takvih kolaterala, obzirom na pravnu valjanost, utrživost i dostatnost. Pri tome Sektor upravljanja i kontrole rizika traži dodatna očitovanja od Sektora pravnih poslova kod utvrđivanja pravne valjanosti kolaterala.

Pribavljanje instrumenata naplate i upis osiguranja na kolateralima prethodi korištenju plasmana.

Banka osnovne vrste kolaterala kojima se koristi dijeli u tri skupine:

- a) prvorazredni kolaterali
- b) primjereni kolaterali i
- c) ostali.

Prvorazrednim kolateralima smatraju se gotovinski polog ili drugi instrumenti koji se mogu smatrati gotovinom položenom kod Banke, obveznice, instrumenti tržišta novca i garancije odnosno jamstva koja su neopoziva i koja su na prvi poziv, a izdale su ih središnje države ili središnje banke, kreditne institucije ili ostale osobe, a koje imaju kreditni rejting priznatih vanjskih institucija za procjenu kreditnog rejtinga i koje imaju određeni stupanj kreditne kvalitete u skladu s odredbama Odluke o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija, dionice ili konvertibilne obveznice uključene u glavni burzovni indeks, zlato, obveznice i instrumenti tržišta novca javnih državnih tijela.

Vrste kolaterala koje Banka uzima kao primjereno osiguranje plasmana su:

1. fiducijarni prijenos vlasništva odnosno založno pravo na nekretninama odnosno pokretninama,
2. garancije kreditnih institucija koje imaju primjeren bonitet,
3. cesije, mjenice, ovršne izjave ili jamstva drugih pravnih osoba za koje Banka procijeni da imaju primjeren bonitet,
4. cesije ili jamstva javnih državnih tijela,
5. police osiguranja kreditnih potraživanja osiguravajućih društava sa kojima Banka sklapa posebne ugovore o poslovnoj suradnji, a za koje je utvrdila da imaju primjeren bonitet.
6. police životnog osiguranja s otkupnom vrijednošću osiguravajućih društava primjerenog boniteta.
7. zalog na udjelima u novčanim fondovima.

Nekretnine i pokretnine Banka smatra primjerenim instrumentima osiguranja naplate ako raspolaže cjelokupnom potrebnom dokumentacijom iz koje je vidljivo da je dotična nekretnina ili pokretnina učinkovit i prikladan sekundarni izvor naplate. Instrument osiguranja u obliku nekretnine ili pokretnine ima ova obilježja ako Banka posjeduje dokaze o postojanju tržišta koje omogućava brzo i učinkovito (po primjerenosti cijeni) unovčenje instrumenta osiguranja.

Ostale vrste kolaterala, a koje Banka uzima kao osiguranje plasmana su:

1. fiducijarni prijenos vlasništva ili založno pravo na pravima,
2. zalog na financijskim instrumentima koji ne kotiraju na uređenom tržištu,
3. zalog na dionicama koje nisu uključene u glavni burzovni indeks,
4. zalog na udjelima u ostalim investicijskim fondovima pored novčanih,
5. mjenice dužnika,
6. zadužnice dužnika,
7. ovršne izjave dužnika,
8. jamstva osoba koje nemaju kreditni rejting priznatih VIPKR ili koji nemaju primjeren bonitet,
9. drugo.

Ovisno o kvaliteti dužnika, odnosno njegovoj kreditnoj sposobnosti, visini, vrsti i ročnosti plasmana određuje se i stupanj primjerenosti i dostatnosti kolaterala po plasmanima takvim dužnicima.

Najznačajniji udio u primljenim kolateralima po plasmanima predstavlja prijenos prava vlasništva/založno pravo na nekretninama.

Iznosi izloženosti s obzirom na primijenjene tehnike smanjenja kreditnog rizika

Kategorija izloženosti	Ukupan iznos izloženosti pokriven priznatim vrstama materijalne kreditne zaštite (u tisućama HRK)	Ukupan iznos izloženosti pokriven priznatim vrstama nematerijalne kreditne zaštite (u tisućama HRK)
1) izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	0	0
2) izloženosti prema lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi	0	0
3) izloženosti prema javnim državnim tijelima	0	0
4) izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0
5) izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0
6) izloženosti prema institucijama	20.000	0
7) izloženosti prema trgovačkim društvima	30.331	10.708
8) izloženosti prema stanovništvu	5.236	0
9) izloženosti osigurane nekretninama	0	0
10) dospjela nenaplaćena potraživanja	0	0
11) visokorizična potraživanja	0	0
12) izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0
13) sekuritizacijske pozicije	0	0
14) izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	0	0
15) ostale izloženosti	0	0
UKUPNO	55.567	10.708